

Fővárosi Ítéltábla,
mint másodfokú közösségi védjegybíróság
8.Pf..../2016/6.

A Fővárosi Ítéltábla az S.B.G.&K. Ügyvédi Iroda (fél címe 2, ügyintéző: dr. Sasvári Gabriella ügyvéd) által képviselt T... (...) felperesnek a Berecz Ügyvédi Iroda (....., ügyintéző: dr. Berecz Zsolt ügyvéd) által képviselt I.rendű alperes neve (....) I. rendű és a N... Kft.) II. rendű alperesek ellen védjegybitorlás megállapítása és jogkövetkezményeinek alkalmazása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2016. január 20. napján kelt, 3.P..../2015/6. számú ítélete ellen az alperesek 7. sorszám alatt előterjesztett fellebbezése folytán meghozta az alábbi

í t é l e t e t :

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét azzal a pontosítással hagyja helyben, hogy a felperes egy alkalommal a H... című újságban jogosult közzétenni a jogsértést megállapító rendelkezést akként, hogy a hirdetés díja 160.000 (Százhatvanezer) forint + áfa összeget nem haladhatja meg.

Kötelezi az alpereseket, hogy 15 napon belül külön-külön fizessenek meg a felperesnek 150.000 (Százötvenezer) forint másodfokú perköltséget.

Az ítélet ellen nincs helye fellebbezésnek.

I n d o k o l á s

Az elsőfokú bíróság ítéletével megállapította, hogy az I. és II. rendű alperes azzal, hogy „ARILUX” megjelöléssel ellátott mosó- és mosogatógélt forgalomba hoz, eladásra kínál, valamint forgalomba hozatal céljából raktáron tart, 2015. május 20. napjától bitorolja a felperes ... lajstromszámú közösségi védjegyét, ezért az alpereseket abbahagyásra kötelezte és eltiltotta a további jogsértéstől. Kötelezte az alpereseket, hogy 15 nap alatt szolgáltatassanak adatot a felperes részére a bitorlással érintett, gyártott és értékesített áruk mennyiségéről, az ezekért adott és kapott ellenértékről, valamint a forgalmazásba bevont további üzleti szereplők nevééről, címéről és cégjegyzékszámáról. Feljogosította a felperest, hogy az ítélet megállapításra vonatkozó rendelkező részét egy alkalommal közzétegye a „M...” című napilap országos számában 2/71 méretben, fekete-fehér színekben az alperesek költségén úgy, hogy a hirdetés díját az alperesek 1/2- 1/2-ed arányban viselik. Végül kötelezte az alpereseket, hogy egyenként 150.000 forint perköltséget fizessenek meg 15 nap alatt a felperesnek.

A tényállás szerint a felperes a jogosultja az 1996. ...-i elsőbbségű ... lajstromszámú „ARIEL” közösségi szövedjegynek, melynek oltalma a Nizzai Megállapodás 3. osztályában fehérítőkészítmények és egyéb, mosásra szolgáló anyagok; tisztító-, fényesítő-, súroló- és csiszolószerek; szappanok árukra terjed ki. Szintén a 3. osztályba tartozó áruk tekintetében az I. rendű alperes javára áll oltalom alatt ... lajstromszám alatt az „ARILUX” szövedjegy, ami a felperes kezdeményezésére törlésre került. A határozat ellen benyújtott megváltoztatási kérelem folytán az eljárás a másodfokú bíróság előtt folyamatban van.

Az I. rendű alperes „ARILUX” elnevezéssel 1 literes kiszerelésben gránátalma és citrom illatú mosogatószer, valamint 4 literes kiszerelésben „white” és „color” mosógélt forgalmaz, amelyeket a II. rendű alperes gyárt. Az „ARILUX” felirat a címke közepén, közönséges formájú, piros nagy betűkkel jelenik meg, a mosogatószeres esetében a szó „Ari” és „Lux” bontással két sorba van írva.

A felperes keresetében annak megállapítását kérte, hogy az alperesek az „ARILUX” megjelölést hordozó áru eladásra való felkínálásával, forgalomba hozatalával és forgalomba hozatal céljából történő raktáron tartásával 2015. május 20. napjától bitorolják a védjegyét. További jogkövetkezményként az abbahagyásra kötelezést, az eltiltást, az adatszolgáltatást és az elégtételadást jelölte meg.

Az alperesek ellenkérelme a kereset elutasítására irányult. Egyrészt vitatták az árujelzők összetéveszthetőségét, másrészt az I. rendű alperes védjegyére tekintettel jogszerű saját védjegyhasználatra hivatkoztak. A folyamatban lévő törlési eljárás miatt indítványozták a per tárgyalásának a felfüggesztését.

Az elsőfokú bíróság a keresetet megalapozottnak találta. Határozatát a Tanács közösségi védjegyről szóló 207/2009/EK rendeletének (Kvr.) 9. cikk (1) bekezdés b) pontjára, (2) bekezdés b)-d) pontjaira, 11. cikkére, továbbá a védjegyek és a földrajzi árujelzők oltalmáról szóló 1997. évi XI. törvény (Vt.) 76/D. § és 27. § (2) bekezdés a)-c) pontjaira és (11) bekezdésére alapította.

A hiteles lajstromkivonat alapján igazoltnak fogadta el, hogy a perbeli közösségi szóvédjegy a megjelölt áruosztályban a felperes javára oltalom alatt áll. Az alperesi termékekről készült színes fényképekkel bizonyítottan találta, hogy az alperesek „ARILUX” márkajelzés alatt terméket forgalmaznak. A megjelölések összetéveszthetőségének körében súlytalannak találta az ábrás elemekben megmutatkozó különbségeknek jelentőséget tulajdonító alperesi védekezést. Hangsúlyozta, hogy a védjegy egy szót oltalmaz, ezért ezt kell összevetni a panaszolt alperesi megjelöléssel. Ebből a szempontból közömbös, hogy a felperes speciális betűtípussal vagy stilizált atomábrázolásra emlékeztető ábrával együtt használja a szót. Az alperesek a termékeket fehér színű flakonban forgalmazzák, ezeken színes, grafikailag szerkesztett címke látható az illatra, illetve funkcióra utaló stilizált ábrákkal, a termék tulajdonságait és jellemzőit ismertető leíró jellegű szóelemekkel. Megkülönböztető képességgel azonban az „ARILUX” szó rendelkezik, ami a címke közepén nagy, piros, közönséges formájú betűkkel jelenik meg, a figyelmet leginkább felkeltő, az összbemutató domináló módon. A mosogatószeres esetében az „Ari” és a „Lux” két sorba írása az „ARILUX” szóként való értelmezést nem befolyásolja. Kifejtette, hogy mindkét szó az „ARI” szóelemmel kezdődik, azonos szótagszámúak, a védjegy mindössze egy betűvel rövidebb a sérelmezett megjelölésnél. A figyelmetlen fogyasztó számára már ezek a hasonlóságok is elegendőek az írásképi összetévesztéshez, még akkor is, ha a szavakat a maguk egészében érzékeli és nem ragadja ki abból domináns elemként az „ARI” betűket.

A fonetika elemezésben utalt rá, hogy a magyar nyelv szabályai alapján az első szótag a hangsúlyos. Bár a harmadik szótag eltérő, ami viszonylagos elhatárolást biztosít a szavak hangzásában, de e különbséget jelentéktelenné teszi a „LUX” szóelem jelentéséből eredő asszociáció okozta konceptuális hasonlóság. Ez ugyanis az átlagos fogyasztók számára a luxus minőséget jelzi és a termék ilyen feldicsérése az érintett áruosztályban szereplő áruk, különösen mosogatószeres és tisztítószeres tekintetében életszerű. Reális ezért a lehetősége annak a téves fogyasztói feltételezésnek, hogy az „ARIEL” és „ARILUX” megjelöléssel jelzett termékek kereskedelmi eredete azonos, egyazon jogosult hasonló jellegű, rendeltetésű, de különböző minőségű termékeiről

van szó. A törvényszék összetéveszthetőséget fokozó tényezőként értékelte az érintett áruk azonosságát is. Nem vitás, hogy a sérelmezett mosogatószer és mosógél áruk beletartoznak a felperesi védjegy árujegyzékébe és ezen nem változtat az sem, hogy az alperesek a megjelölést más rendeltetésű termékeken is használják.

Mindezek alapján az elsőfokú bíróság megállapította, hogy a nem vitatott használati cselekményekkel az alperesek a Kvr. 9. cikk (2) bekezdésének b) pontjába ütköző magatartást tanúsítanak. Végül kitért rá, hogy az Európai Bíróság C-561/11 számú ítélete tükrében az alperesek számára nem szolgálhat kimentésül, hogy a kifogásolt megjelölés védjegyoltalom alatt áll, ugyanis az irányadó jogértelmezés alapján a későbbi védjegy törlése nélkül is alkalmazhatók a védjegybitorlás jogkövetkezményei, ekként a folyamatban lévő védjegytörlési eljárás nem előkérdése a jelen pernek.

A döntés ellen az alperesek éltek fellebbezéssel, ebben az ítélet megváltoztatását és a kereset elutasítását kérték.

Álláspontjuk szerint az elsőfokú ítélet megalapozatlan, a tényállás téves megállapításokat tartalmaz, melyből a törvényszék helytelen jogkövetkeztetéseket vont le. Érveik szerint az érintett árujelzők színben és grafikában teljesen eltérnek, az „Ari-lux” középen elválasztva és függőlegesen eltolva jelenik meg, nem hasonlít az egybeírt „ARIEL” szóképhez. Sérelmezték, hogy a törvényszék csak a fehér flakonos alperesi termékeket vizsgálta, de elmaradt a más formájú, színű „Ari-lux” flakonok, illetve csomagolások vizsgálata. Hivatkoztak rá, hogy a Bauhaus 93 típusú, csupa nagy betűkkel írt „ARIEL” szóvédjegy úgy jelenik meg a felperes termékein, hogy az „A” betű jobb szára párhuzamos az „R” betűvel, míg a bal szára a jobb szár csúcsához félkörívben tart és mellette zöld színben az atom részecske stilizált képe látható. Ezzel szemben a döntött, Ariel narrow grafikájú „Ari-lux” szóösszetételben csak az első betű nagy és nem jelenik meg az atom ábra. Az átlagos fogyasztó a polcon a felek termékeit nem keveri össze, hiszen feliratuk vizuálisan sem hasonlít egymásra, emellett az eltérő árkategóriába tartozásuk miatt a boltokban soha sem kerülnek egymás mellé. Vitatták az elsőfokú ítélet azon megállapítását, hogy a szembe állított megjelölésekben egyezően az első szótag a hangsúlyos. Kifejtették, hogy ez alól az „Ari-lux” szóösszetétel kivétel, ugyanis azt mellékhangsúlyosnak kell tekinteni, ami megfelelő eltérést jelent a fogyasztó számára. Rámutattak, hogy ennek bizonyítására indítványozták V... L... professzor bevezetését a perbe, mert ő igazolni tudta volna a sérelmezett szóösszetétel kivételek közé tartozását. Összetéveszthetőséget kizáró körülményként jelölték meg továbbá, hogy az „ARIEL” szót a mesefiguráról, illetve keresztnévről ismeri a magyar fogyasztó, míg a sérelmezett megjelölés nem bír jelentéssel, ezért azt a vásárló meg tudja különböztetni a felperesi védjegytől. A „lux” szóelem, mint luxusra vonatkozó asszociáció pedig tartalmilag nem utal az „ARIEL” termékre, hisz az nem tartozik ebbe a kategóriába. Sérelmezték, hogy az elsőfokú bíróság nem adott magyarázatot arra, hogy az „ARI” szóelem alapján miért a felperes eltérő minőségű termékére asszociál az átlagos fogyasztó.

Az áruk körében hangsúlyozták, hogy a termékek széles skálájára kiterjedő „Ari-lux” védjegycsaláddal szemben a felperesi védjeggyel kizárólag mosáshoz kötődő termékek vannak forgalomban. Az „ARIEL” védjegy a mosópor ikonikus megtestesítője, ezért azt a fogyasztó nem tudja összetéveszteni az „Ari-lux” termékcsaláddal. Megjegyezték, hogy a felperes a perben nem kérte annak meghatározását, hogy az alperesek mekkora mennyiségben, mely időtartamban, mikor forgalmazták „Ari-lux” termékeiket, emellett az összetéveszthetőséget semmilyen statisztikával, felméréssel sem támasztotta alá a felperes. Objektív külső marketing, illetve közvélemény-kutatótól származó vagy nyelvészeti összehasonlító elemzés benyújtására sem kötelezte a felperest a bíróság. Ebből következően a bizonyítási eljárás hiányos volt. Emellett a törvényszék azt is figyelmen kívül hagyta, hogy a Fővárosi Ítéltábla előtt védjegytörlési eljárás van folyamatban, amely előkérdése a

jelen pernek, hiszen ha a védjegyörlési kérelem elutasítást nyer, akkor bitorlás sem áll fenn. Ezért téves volt a tárgyalás felfüggesztésének a mellözése is.

A felperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult, annak helyes indokaira tekintettel.

A fellebbezés nem alapos.

Az elsőfokú bíróság a tényállást teljes körűen feltárta, abból a joggyakorlatban kimunkált vizsgálati módszer megfelelő alkalmazásával, eljárási hiba nélkül jutott arra a megállapításra, hogy az alperesek a termékeken alkalmazott megjelölések használatával bitorolják a felperes közösségi szóvédjegyét. Döntésével és indokaival a másodfokú bíróság egyetértett, érveit kizárólag a fellebbezésben kifejtettek miatt az alábbiakkal egészíti ki.

Az ítélet helyesen állapította meg, hogy az összetéveszthetőség vizsgálatánál a szembe állított árujelzők domináns elemeit kell összevetni, ezek a jelen esetben az „ARIEL” és az „ARILUX” szavak és megfelelően vont le azt a következtetést, hogy ezek vizuálisan és fonetikailag nagy fokú hasonlatosságot mutatnak. Nincs jelentősége a betűk típusával kapcsolatos fellebbezési érvelésnek, mert szóvédjegy bármilyen formájú betűvel írható. A megjelölés betűinek piros színe ugyancsak közömbös, mert a védjegy nem egy meghatározott szín vonatkozásában nyert oltalmat, ami a védjegyjogi gyakorlat szerint azt jelenti, hogy az adott szó a színskála összes árnyalatában megjeleníthető. Az alperesi termékcímkéken feltűnő egyéb grafikai elemek, ábrák alárendelt szerepüknel, díszítő jellegüknel fogva ugyancsak nem segítik a fogyasztót az eligazodásban. Az a körülmény sem zárja ki a bitorlást, hogy a felperesi termékeken megjelenő stilizált atom ábrázolás az alperesi termékeken nem látható, mert a jelen eljárásban az összehasonlítás alapját nem a felek piacon megjelenő termékei, hanem a védjegy lajstromképe és a kifogásolt megjelölés képezi. Ugyanezen okból szükségtelen volt az alperes egyéb formájú, színű és csomagolású termékeinek a vizsgálata, amit más részről az is kizárt, hogy a bitorlási perben mindig a felperes határozza meg, hogy melyek az általa sérelmezett megjelölést hordozó termékek és a bíróság kizárólag ebben a körben vizsgálódhat. A termékek ára vagy minősége a védjegybitorlás megítélése szempontjából szintén közömbös. Annak sincs ügydöntő jelentősége, hogy a mosogatószer termékek körében a „ARI” és a „LUX” elemek ferdén eltolva, egymás alatt helyezkednek el, mert ettől még egybe kell őket olvasni. A kifejtettek alapján vizuális alapon nagy mértékű hasonlóság tapasztalható a felek árujelzői között.

A másodfokú bíróság osztotta az ítéletnek a fonetikai hasonlatosság körében kifejtett álláspontját. Ezt nem dönti meg az alperesek fellebbezési érvelése, mert az átlagos fogyasztó nem a nyelvészprofesszor szemszögéből vizsgálódik a mindennapi vásárlásai során. Nem elemzi tudatosan az elé kerülő árujelzőket, hanem csak egyszerűen befogadja a látványt vagy kiejti a termék nevét jelző megjelöléseket és később emlékezetéből majd így idézi fel. Ezekben a kérdésekben a Pp. 177. §-a szerinti szakértői bizonyítás elrendelésére nincs szükség, mivel nincs olyan körülmény, amihez különleges szakértelem szükséges és a bíróság ne rendelkezne azzal. A védjegyügyekben a bíróság az általános élettapasztalat és a vásárlói szokások ismeretében alkalmas arra, hogy a védjegy és a kifogásolt megjelölés összehasonlító vizsgálatát elvégezze, ezért nem jelent eljárási hibát, hogy a törvényszék nem vont be nyelvész szakértőt a perbe. Az összetéveszthetőség megítéléséhez statisztikai felmérés vagy közvélemény-kutatás sem szükséges, utóbbiak ugyanis jellemzően a használat vagy az ismertség igazolására alkalmas kiegészítő módszerek. A másodfokú bíróság meglátása szerint az érintett árujelzők között a konceptuális hasonlóság nem tekinthető jelentősnek, mert az „ARIEL” a mesefigura alapján felfogható keresztnévként, az „ARILUX” viszont nem rendelkezik önálló jelentéstartalommal, ezért leginkább fantázia szónak minősíthető. Ennek ellenére

a magas fokú vizuális és fonetikai egybeesés és az érintett termékek azonossága miatt reálisnak tekinthető annak a veszélye, hogy az átlagos fogyasztó az alperesi termékkel találkozva arra a téves feltevésre jusson, hogy a felperes védjegyével jelzett termékkel van dolga. A perben nem nyerhetett az sem az alperesek javára értékelést, hogy a kifogásolt megjelölést a termékek széles skáláján alkalmazzák, mert csak az volt a kérdés, hogy az „ARILUX” jelzéssel piacra vezetett mosó- és mosogató szerek beletartoznak-e a védjegy árujegyzékébe, ez pedig kétség kívül megállapítható.

Mindezek alapján az ítélet helyesen állapította meg, hogy az alperesek magatartása a Kvr. 9. cikk (1) és (2) bekezdéseinek b) pontjába ütközik és a Vt. 27. § (2) bekezdésének megfelelő alkalmazásával rendelkezett a további jogkövetkezményekről, köztük az adatszolgáltatás előírásáról, ugyanis a kereset ebben a körben is tartalmazott határozott kérelmet. Mivel a másodfokú eljárásban kiderült, hogy az ítéleti kötelezésben szereplő „Metropol” című napilap időközben megszűnt, ezért az ítélet tábla a Vt. 27. § (11) bekezdése alkalmazásával a felperes kérelméhez igazodóan akként pontosította a rendelkezést, hogy a HVG című újságban való közzétételre jogosította őt fel.

Az Európai Bíróság korábbi joggyakorlatot megváltoztató C-561/11 számú FCI ítélete alapján azt is helytállóan ítélte meg a törvényszék, hogy nem volt helye a per tárgyalásának felfüggesztésére.

A kifejtettekre tekintettel a Fővárosi Ítélet tábla a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján a rendelkező részben foglaltak szerint határozott.

A másodfokú perköltségről szóló rendelkezés a Pp. 78. § (1) bekezdésén és 239. §-án, valamint a 32/2003. (VIII. 22.) IM rendelet 2. §-án alapul. A felperes a tárgyaláson számlát csatolt a másodfokú eljárásban felmerült ügyvédi munka díjáról, azt az ítélet tábla az elvégzett tevékenységgel arányban állónak találta, ezért pervesztésük okán külön-külön kötelezte az alpereseket 150.000 forint felperes részre történő megfizetésére.

Budapest, 2016. október 11.

. Lesenyei Terézia s.k.
a tanács elnöke

. Pullai Ágnes s.k.
előadó bíró

. Mózsik Tímea s.k.
bíró

A kiadmány hitelül:
bírószági ügyintéző